

Dosarul nr. 2rac-441/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. A. Miron)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, V. Buhnaci, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

4 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de The Puma SE company, reprezentată de avocatul Dorian Chiroșca

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de The Puma SE company, reprezentată de avocatul Dorian Chiroșca împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Barcovschi și Covali” cu privire la apărarea drepturilor exclusive asupra mărcilor, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral, și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 16 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de The Puma SE company, reprezentată de avocatul Dorian Chiroșca și menținută hotărârea din 20 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 4 octombrie 2017, The Puma SE company, reprezentată de avocatul Dorian Chiroșca a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Barcovschi și Covali” cu privire la apărarea drepturilor exclusive asupra mărcilor, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral, și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că PUMA SE dispune de mai multe mărci înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova, în special, făcând referire la marca figurativă cu nr. 1138941 valabilă pe teritoriul RM până la 6 martie 2022, marca figurativă cu nr. 426712 valabilă pe teritoriul RM până la 19 noiembrie 2016, marca figurativă nr. 1343965 valabilă pe teritoriul RM până la 2 decembrie 2026 și altele.

A comunicat că SRL „Barcovschi și Covali” desfășoară activitatea de antreprenor prin intermediul mai multor buticuri amplasate în diverse orașe și municipii din RM, în special, a făcut referire la cele amplasate în mun. Soroca și

anume, în incinta centrului comercial „Furșet”, cele amplasate pe str. Independenței 79 și str. Ștefan cel Mare 16 din mun. Chișinău.

Astfel, în incinta acestor buticuri, pârâtul a organizat comerțul cu amănuntul a încălțăminte ce poartă ilegal mărcile companiei PUMA SE și produce încălțăminte respectivă într-o unitate de fabrică amplasată în mun. Soroca.

A specificat că pârâtul comercializează încălțăminte de sport și alte tipuri de încălțăminte folosind mărcile înregistrate ale companiei PUMA SE fără a avea careva drepturi asupra acestora.

În acest context, reclamanta a declarat că nu a încheiat niciun contract de distribuție cu pârâtul pentru ca acesta să fabrice sau să comercializeze încălțăminte utilizând mărcile companiei PUMA SE și nu a avut niciodată careva relații comerciale cu pârâtul.

A remarcat și un alt aspect al încălcării comise de pârât, astfel, acesta folosește mărcile companiei PUMA SE pe panourile publicitare la intrarea în punctele comerciale.

A învederat că la solicitare, executorul judecătoresc Serghei Plitoc, angajat în baza contractului de prestări servicii, s-a deplasat la fața locului și a întocmit un proces-verbal nr. 050-1A/17 din 18 septembrie 2017 de constatarea faptelor și stărilor de fapt.

În procesul-verbal menționat se constată că în incinta buticurilor amplasate pe diverse adrese din mun. Soroca se comercializează încălțăminte utilizând mărcile companiei reclamante, iar pe panourile publicitare ale magazinelor administrate de SRL „Barcovschi și Covali” sunt inscripții cu mărcile figurative ale companiei PUMA.

Executorul judecătoresc a efectuat și o cumpărătură de control și anume, o pereche de încălțăminte ce poartă mărcile companiei PUMA SE, bonul de plată se află în interiorul ambalajului unde se află cumpărătura de control și care este anexat la materialele procesului-verbal privind constatarea faptelor și stărilor de fapt.

A obiectat că pârâtul, prin intermediul diverselor puncte comerciale, fabrică și oferă spre comercializare încălțăminte sport, care poartă semne identice sau similare cu cele ale companiei PUMA SE.

Așadar, prin această modalitate de comercializare se aduce o gravă atingere drepturilor de proprietate intelectuală ale companiei, cererea de chemare în judecată fiind justificată potrivit art. 9 alin. (1) din Legea nr. 38-XVI privind protecția mărcilor, deoarece, în principal, este folosit un semn identic cu marca protejată pentru produse identice cu cele pentru care marca a fost înregistrată (lit. a), iar în subsidiar, este folosit un însemn care, dată fiind identitatea ori similitudinea cu marca protejată ori dată fiind identitatea sau similitudinea produselor cărora li se aplică semnul cu produsele pentru care marca a fost înregistrată, produce în percepția publicului un risc de confuzie care include și riscul de asociere (lit. b).

În plus, deoarece mărcile companiei PUMA SE au dobândit un renume în RM prin folosirea unor semne identice cu mărcile, fără motive întemeiate, se profită de caracterul distinctiv ori de renumele mărcii sau folosirea semnelui

cauzează titularului mărcii un prejudiciu, fapta pârâtei se încadrează și în ipoteza prevăzută de art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea privind protecția mărcii.

Identitatea sau similitudinea semnelor folosite de pârât cu mărcile protejate, fiind examinate sub imperiul art. 9 alin. (1) lit. b) din legea menționată, se demonstrează prin faptul că pe încălțăminte expusă spre comercializare se regăsesc în mod identic mărcile de renume aparținând companiei PUMA SE.

Astfel, SRL „Barcovschi și Covali” realizează o asocierie ilegală, care ar prezuma că încălțăminte expusă spre comercializare de aceasta au fost procurate de la compania PUMA SE sau de la distribuitorii oficiali ai acesteia.

Cu referire la riscul de confuzie, a menționat că pârâtul folosește mărcile companiei PUMA SE pentru același tip de produse, încălțăminte sportivă.

Prin urmare, aceste acțiuni sunt de natură să sugereze existența unei legături comerciale între pârât și compania reclamantă, ceea ce nu există în realitate, concretizate în forma unui contract de licență sau orice alt tip de acord privind folosirea unei mărci.

A remarcat că consumatorul are impresia că există cel puțin o autorizare a titularului pentru ca întreprinderea respectivă să comercializeze produse sub aceeași marcă. Aceste relații, care se creează în mintea consumatorului aduc prejudicii însemnate titularului mărcii, marca nemaiputând să își exercite funcția sa esențială, de a distinge produsele și serviciile unui comerciant de cele ale altui comerciant.

Consecința acestei modalități de folosire a mărcilor companiei PUMA SE este diluarea mărcilor de renume, în condițiile în care consumatorul ajunge să creadă că pe piață există în mod legal atât produse originale, cât și alternativele unor produse de aceeași calitate, dar mai ieftine, ceea ce echivalează cu prejudicierea titularului având în vedere că produse mai slabe din punct de vedere calitativ apar pe piață sub același semn.

Prin folosirea de către pârât, fără acordul companiei, a unor însemne identice cu mărcile înregistrate aparținând companiei PUMA SE, pentru produse identice se aduc atingere drepturilor de proprietate intelectuală ale acesteia.

A relevat că aceste atingeri se resimt și prin pierderile de ordin material și moral suferite, care nu pot fi compensate decât prin plata unor despăgubiri reprezentând prejudiciile suferite de compania PUMA SE ca urmare a actelor de contrafacere săvârșite de către pârât.

A considerat că sunt întrunite toate elementele răspunderii civile delictuale (art. 1398 Cod civil), care permit de a solicita compensarea pierderilor suferite ca urmare a actelor de contrafacere prin primirea unor despăgubiri de ordin material și moral, drept prevăzut de legislația specifică în materie de proprietate intelectuală.

Cu referire la prevederile art. 72 alin. (1) lit. (b) din Legea privind protecția mărcii, a solicitat acordarea despăgubirilor în valoarea unui prejudiciu reprezentând echivalentul unei valori modice, sub noțiunea de valoare minimă a royalty sau încasări datorate dacă ar fi o licență eliberată de titulari, ceea ce constituie procentul simbolic de 1 %, din încasările companiei pârâte obținute anual pentru perioada în care pârâtul a desfășurat actele de contrafacere.

A atenționat că pârâtul a cauzat și daune morale companiei PUMA SE, prin simplul fapt că au fost folosite mărcile acesteia de maniera a induce în eroare consumatorul privind originea produselor, de altfel prin comiterea actului de

contrafacere a mărcii are loc diluția mărcii și se profită pe nedrept de reputația mărcii, care dau naștere la daune morale.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 9, 61, 69, 72, 73, 83 din Acordul privind aspectele drepturilor de proprietate intelectuală legate de comerț (TRIPS), art. 16 alin. (1), 1398 Cod civil, art. 5, 6, 33/1, 85, 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, constatarea faptului că produsele inscripționate cu marca figurativă nr. 426712 ce aparține companiei PUMA SE, fabricate și comercializate de SRL „Barcovschi și Covali” în diverse magazine din RM, încalcă drepturile exclusive ale companiei PUMA SE, adică sunt contrafăcute, interzicerea SRL „Barcovschi și Covali” folosirii neautorizate prin acte de comerț și anume, import, export, distribuție, fabricare și a oricărui alt act comercial a mărfurilor cu mărcile companiei PUMA SE, obligarea SRL „Barcovschi și Covali” de a retrage definitiv produsele cu mărcile companiei PUMA SE din circuitul comercial, obligarea SRL „Barcovschi și Covali” de a radia de pe panourile publicitare imaginile cu mărcile figurative ale companiei PUMA SE și orice alte imagini identice sau similare cu cele ale mărcilor companiei PUMA SE, obligarea pe cheltuiala SRL „Barcovschi și Covali” de a preda către reprezentantul PUMA SE încălțăminta ce poartă mărcile companiei PUMA SE și organizarea de către SRL „Barcovschi și Covali” a distrugerii acestora, repararea pagubelor suportate de PUMA SE sub formă de despăgubiri materiale în cuantum de 1 % din încasările SRL „Barcovschi și Covali” obținute anual, pentru perioada în care aceasta a desfășurat actele de contrafacere, repararea pagubelor suportate de PUMA SE sub formă de daune morale în cuantum de 1 % din încasările SRL „Barcovschi și Covali” obținute anual, pentru perioada în care aceasta a desfășurat actele de contrafacere, obligarea SRL „Barcovschi și Covali” la semnarea unui acord prin care sunt recunoscute drepturile PUMA SE asupra mărcilor înregistrate pe teritoriul RM, obligarea SRL „Barcovschi și Covali” la plata cheltuielilor în sumă de 2 050 de lei pentru întocmirea actului de constatarea faptelor și stărilor de fapt și 610 de lei pentru efectuarea cumpărăturii de control, obligarea SRL „Barcovschi și Covali” de a publica în presă, pe cheltuiala sa, a dispozitivului hotărârii judecătorești, în două publicații de circulație națională, obligarea SRL „Barcovschi și Covali” la plata onorariului de avocat în valoare de 25 000 de lei.

Prin cererea de concretizare suplimentară a acțiunii, The Puma SE company, reprezentată de avocatul Dorian Chiroșca a concretizat cerința din acțiune privind repararea prejudiciului material și prejudiciului moral, solicitând repararea pagubelor suportate de PUMA SE sub formă de despăgubiri materiale în sumă de 32 509 de lei din încasările SRL „Barcovschi și Covali” obținute anual, pentru perioada în care aceasta a desfășurat actele de contrafacere și repararea pagubelor suportate de PUMA SE sub formă de daune morale în sumă de 32 509 de lei din încasările SRL „Barcovschi și Covali” obținute anual, pentru perioada în care aceasta a desfășurat actele de contrafacere.

A precizat că în corespundere cu informația din bilanțul contabil al SRL „Barcovschi și Covali”, venitul din vânzări pentru anul 2015 constituie 876 986 de lei, pentru anul 2016 – 959 352 de lei și pentru anul 2017 – 1 414 742 de lei, deci pârâtul urmează să achite despăgubiri materiale în sumă de 32 509 de lei.

Având în vedere și faptul că pârâtul a cauzat și daune morale companiei PUMA SE prin simplul fapt că au fost folosite mărcile companiei de maniera a induce în eroare consumatorul privind originea produselor, ca de altfel și falsa impresie de asociere cu calitatea produselor, a considerat oportun stabilirea unor daune morale în sumă de 32 509 de lei.

Prin hotărârea din 20 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 16 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de The Puma SE company, reprezentată de avocatul Dorian Chiroșca și menținută hotărârea primei instanțe.

Prima instanță și instanța de apel au reținut că reieșind din actul privind constatarea faptelor și a stărilor de fapt nr. 050-1A/17 din 18 septembrie 2017, întocmit de executorul judecătoresc, se atestă incontestabil că nu a fost depistată comercializarea articolelor cu desemnarea PUMA, ci doar încălțăminte albă sau neagră cu dungi încovoiate prin părți sau cu patru linii negre, fără a avea inscripții ale mărcii PUMA.

Au conchis instanțele de judecată ierarhic inferioare că potrivit imaginilor foto, anexate la materialele cauzei, în urma analizării elementelor caracteristice ale mărfii expuse spre comercializare de către intimat cu mărcile figurative ale PUMA SE, se atestă că modelul de încălțăminte 15-49, care este obiect al litigiului, este un produs ce aparține SRL „Barcovschi și Covali” și nu lezează nici într-un fel drepturile exclusive ale companiei PUMA SE.

Astfel, produsele comercializate de către SRL „Barcovschi și Covali” nu au semne identice sau similare și nici nu generează riscul de confuzie în percepția consumatorului, acestea având mai multe caractere distinctive față de marca înregistrată de către compania PUMA SE.

Totodată, instanțele de judecată ierarhic inferioare au relevat că în cadrul examinării cauzei nu au fost administrate de către reprezentantul companiei PUMA SE probe suficiente și certe precum că SRL „Barcovschi și Covali” folosește marca comercială PUMA înregistrată în registrul național al mărcilor cu nr. 426712, încălcând astfel drepturile exclusive asupra mărcilor companiei PUMA SE prin comercializarea articolului de modelul 15-49 și că ar fi contrafăcut.

La fel, nu a fost prezentată nicio probă care demonstrează că marca înregistrată de către compania PUMA SE se aseamănă cu cea comercializată de SRL „Barcovschi și Covali” sau că similitudinea mărcilor ar putea duce în eroare consumatorul final.

La 16 august 2019, The Puma SE company, reprezentată de avocatul Dorian Chiroșca a declarat recurs împotriva deciziei din 16 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerând că concluziile instanțelor de judecată ierarhic inferioare constituie rezultatul aplicării și interpretării eronate a normelor de drept material, precum și neaplicării prevederilor legale aplicabile speței.

A remarcat că în condițiile utilizării fără drept de către SRL „Barcovschi și Covali” a semnelor identice și similare cu mărcile înregistrate și protejate pe teritoriul RM ale companiei The Puma SE, se atestă neaplicarea de către prima instanță și instanța de apel în privința intimatului a prevederilor Capitolului VI din Legea nr. 38 din 29 februarie 2008 privind protecția mărcilor.

Cu referire la prevederile art. 25 alin. (1) Cod de executare, a obiectat că constatarea instanței de apel precum că nu poate fi apreciat actul de constatare a faptelor și stărilor de fapt nr. 050-1A/17 din 18 septembrie 2017, întocmit de către executorul judecătoresc, ca fiind o probă pertinentă și admisibilă, care ar confirma că SRL „Barcovschi și Covali” comercializează produse cu mărcile companiei The Puma SE, reprezintă rezultatul unei interpretări eronate a prevederilor legislației în vigoare. Or, actele de constatare întocmite de către executori judecătorești nu pot fi contestate în niciun mod, acestea fiind valabile până la prezentarea probei contrare de către partea care invocă incorectitudinea/constatarea eronată a faptelor și stărilor de fapt constatate în cuprinsul actului respectiv.

A reiterat că pe parcursul examinării prezentei cauze nu a fost prezentată nicio probă care ar combate faptele constatate în cuprinsul actului de constatare.

Având în vedere prevederile art. 9 alin. (2) din Legea privind protecția mărcilor, a menționat că reprezintă o interpretare eronată a prevederilor legale și concluzia instanței de apel precum că panourile publicitare pe care erau inscripționate mărcile companiei PUMA SE nu constituie obiectul prezentului litigiu, deoarece ele nu se comercializau și nici nu aveau prezente imagini, care sunt mărci ale companiei PUMA SE, or, titularul drepturilor exclusive asupra mărcilor este în drept să interzică terților utilizarea mărcilor sale inclusiv pe documentele de afaceri și în publicitate.

A accentuat că reprezentanții intimatului au recunoscut utilizarea semnelor verbale și figurative ale mărcilor companiei PUMA SE pe panourile publicitare, considerând că aceasta nu constituie o încălcare a drepturilor asupra mărcilor din perspectiva faptului că panourile publicitare nu constituie un produs expus spre comercializare.

De altfel, panourile publicitare ale companiei PUMA SE au fost înlăturate la 23 octombrie 2017, doar ca urmare a întreprinderii de către executorul judecătoresc Nina Isac a măsurilor de executare silită în vederea executării încheierii din 13 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani privind asigurarea acțiunii, fapt confirmat prin procesul-verbal al acțiunii respective.

A învederat că și concluzia instanței de apel în sensul că existența riscului de confuzie nici nu poate fi prezumată, deoarece locurile în care intimata comercializează mărfuri sunt diferite de locul în care se comercializează mărfurile cu marca originală PUMA SE, la fel constituie rezultatul unei aplicări eronate a prevederilor legislației în vigoare, or, conform art. 16 alin. (1) din Acordul privind aspectele drepturilor de proprietate intelectuală legate de comerț (TRIPS), ratificat de Republica Moldova prin Legea nr. 218-XV din 1 iunie 2000, titularul unei mărci de fabrică sau de comerț înregistrate va avea dreptul exclusiv de a împiedica orice terți acționând fără consimțământul său să utilizeze în cadrul operațiunilor comerciale semne identice sau similare pentru produse sau servicii identice sau similare celor pentru care marca de fabrică sau de comerț a fost înregistrată, în

cazul în care o astfel de utilizare ar genera un risc de confuzie. În caz de folosință a unui semn identic pentru produse sau servicii identice, existența riscului de confuzie va fi prezumată.

La 5 noiembrie 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, SRL „Barcovschi și Covali”, reprezentată de avocatul Viorel Furtună a depus referință la recursul declarat de The Puma SE company, solicitând respingerea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 16 august 2019 împotriva deciziei din 16 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de The Puma SE company, reprezentată de avocatul Dorian Chiroșca, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de The Puma SE company, reprezentată de avocatul Dorian Chiroșca, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura

admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de The Puma SE company, reprezentată de avocatul Dorian Chiroșca urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de The Puma SE company, reprezentată de avocatul Dorian Chiroșca.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari